

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

[Prologvs.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

SECUNDA SECUNDAE
SUMMAE THEOLOGIAE
ANGELICI DOCTORIS
S. THOMAE AQUINATIS.

Cum commentarijs

REVERENDISS. IN CHRISTO PATRIS
D. D. THOMAE DE VIO, CAIETANI,

Ordinis Prædicatorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Tituli S. Xysti Presbyteri Cardinalis,
artium, & sacra Theologiæ Doctoris celeberrimi.

Prologo huius operis aduertitur quatuor, quorum primum ad meam spectat intentionem reliqua ad prologum auctoris. Scito igitur primo, quod licet omnia mea vbiq; legi, audiriq; uel in abique ulla mea auctoritate, sed sola rationis ui dice, in hoc singulariter opere id expo-

PROLOGVS.

PROLOGVS. **O**STENDITUR CŌSIDERATIONEM DE VIRTUTIBUS & VITIIS, & ALIIS AD MATERIAM MORALEM PERTINENTIBUS NECESSARIUM ESSE CONSIDERARE SINGULA IN SPECIALI. Sermones. n. morales universales sunt vitales, eo qd actiones in particularibus sunt. Potest autem aliquid in speciali considerari circa moralia dupliciter. Vno modo, ex parte materiae ipsius moralis, puta, cum non considerat de hac uirtute, vel hoc uicio. Alio modo, quantum ad spales status hominum, puta, cum considerat de subditis & prælati, de actiuis & cōtemplatiuis, vel quibuscumq; alijs differentijs hominum. Primo ergo considerabimus spali ter de his, quæ pertinent ad oēs hominum status. Secundo uero speciali ter de his, quæ pertinent ad determinatos status. Est autem considerandum circaprimū, qd si seorsum determinarem de uirtutibus, donis, uitijs, & præceptis oporteret idē multoties dicere. Qui. n. sufficiens uult tractare de hoc præcepto, non mechaberis, necesse hēt in gere de adulterio, qd est qdā peccatū, cuius est cognitio dependet ex cognitione oppositæ uirtutis. Erit ergo cōpendiosior, & expeditior cōsiderationis uia, si simul sub eodē tractatu cōsideratio procedat de uirtute, & dono sibi correspondente, & uitijs oppositis, & præceptis affirmatiuis, uel negatiuis. Erit autē hic cōsiderationis modus conueniens ipsi uitijs secundum propria speciem. Ostensum est. n. supra, quod uicia & pecca-

homines inuentarum apud Apost. 1. ad Cor. 12. f. diuisionem gratiarum, diuisionem operationum, & diuisionem ministrarionum. Et sic uirtutum hoc opus in decem partes distinguitur clara in locis suis.

Tertio, quod tractamus quilibet de quacunque septem uirtutum, quatuor continet, scilicet ipsam uirtutem, oppositum uicium respiciens donum, & præcepta ad id spectantia. Diuersimode tamen hæc sunt in uirtutibus theologalibus, & cardinalibus. Nam quia non omnibus theologalibus, annectuntur alia uirtutes, ut partes: ideo hæc quatuor tractantur in cardinalibus. Verum, uirtutum nomine, non solum ipsas principales, sed etiam eas oportet intelligere uirtutes, & semper opposita uicia singularium tractare.

Quarto, qd hinc membris in tractatibus de donis sapientie & intellectus, & scientia, notare spectantia ad uirtutes intellectuales est sem nominibus nuncupatas, ut moralis doctrina cōpleta sit.

Super questionibus primæ articuli primæ. **I**n corpore primæ articuli questionibus primæ, multa occurrunt dubia. Primo, quid intendat author per ueritatem primam. Et est ratio dubii: quia aut intendit ueritatem primam, ut sic: aut non sollicitus de uocabulis intendit Deum. Si primo modo contra seipsum, & ueritatem sentit. Contra seipsum quidem: nam in prima par-

D. 991.
D. 499.

q. 27. & 28.
& 141. &
123.

q. 2. q. 57. &
2. & 3.

p. 2. q. 62.
211. 2.

QVAESTIO PRIMAE.

De Fide, in decem articulos diuisa.

INCA uirtutes igitur theologicas primo erit considerandum de fide: secundo de pietate: tertio de charitate.

Secunda secundæ S. Thomæ.

A te.